

”Sorglig, lång, bra”

Elever ser *Alla älskar Alice* – en ny svensk film om barns utsatthet vid skilsmässa

AV ANDREAS HOFFSTEN

Richard Hoberts nya film handlar om Alice, en tolvårig flicka vars föräldrar bestämmer sig för att skilja sig. Men det är ingen lätt skilsmässa, de bråkar inför barnen och mamman förtalar pappan, sårad som hon är sedan pappan träffat och blivit kär i en ny kvinna.

Hur reagerar barn på filmens svåra tema? Hur mycket förstår de av vad som sker så att säga mellan raderna? En hel del skulle det visa sig sedan Zoom sett filmen tillsammans med en sexa och en åtta och sedan i respektive klass samlats för ett samtal kring filmupplevelsen.

Att eleverna var med på noterna gick inte att ta miste på – inte minst under den scen när den bedragna hustrun smyger efter sin man i mörkret och sedan ser honom med hans nya kvinna inne i stugvärmens hos henne. Hon håller en blomkruka i handen och alla ungarna jublar när hon slänger in den genom fönstret och därmed saboterar den intima stämningen.

Ljudnivån i salongen var som om IFK Göteborg gjort mål på ÖIS på Gamla Ullevi. Samtalet efter filmen löpte lätt, det var ingen hejd på alla synpunkter som eleverna hade på vem det var mest synd om, vem som gjorde fel, hur man skulle ha gjort i stället, att barn förstår mycket mer än vad vuxna tror och att det ALLTID är bäst att säga som det är, direkt och rakt på sak. Det senare apropå pappans glidande formuleringar när han för Alice och hennes yngre bror Pontus skall berätta att mamma och pappa skall skiljas. Överhuvudtaget fungerar filmen som bäst när maskerna på de vuxna faller av och förställningen spricker. När de formligen skriker ut sin längtan och vanmakt. Då berörs eleverna, då känner de att de vuxna vågar vara sig själva. En annan scen som många refererade till i samtalet var den när pappans nya kvinna Anna, som ansträngt sig och gjort sig till och bjuder på pannkakor och chips och godis och läsk allt medan barnen bara klagar och gnäller över allt och alla: Då tappar hon fattningen och halvt gråtande håller ut allt godis över barnen innan hon förtyvlat rusar ut ur rummet.

Richard Hobert, som även står för filmens manus har haft modet att skriva rakt utan att väja för det

svåra. Effekten är påtaglig. Barnen, särskilt givetvis de med egna erfarenheter av skilsmässor, vet intuitivt att det är där nere som ett skilsmässodrama befinner sig, eller för den delen om föräldrarna bara bråkar. Det är solkigt och upprivet och alla har inte kraften att vara så kloka och rättrådiga i alla lägen. Som barn är man rädd och sluter sig lätt mot kompisar och omvärld.

Många elever reagerade även starkt på hur föräldrarna hanterade situationen sedan pappan väl lämnat hemmet. När skall man berätta, hur skall man berätta för barn och hur mycket skall barnen själva få ett ord med i laget? Diskussionen och förslagen sköt omedelbart fart bland eleverna.

Får då vuxna bete sig hur som helst frågar jag i ett försök att sammanfatta samtalet.

- Nej, säger en flicka i sexan och tar exemplet hur mamman förklarar vad som hänt: ”Mamman gjorde det inte bättre när hon satt och sa att det är pappa som lämnar oss, han vill inte ha oss längre”. Nej, flickar en annan elev in, det gjorde bara saken värre för Alice eftersom hon förstås älskar sin mamma och pappa lika mycket.

Över huvud taget blev jag förvånad över hur många inläggande tankar eleverna kom med. De förstod hur svårt det måste vara för föräldrarna samtidigt som deras solidaritet tveklöst låg hos barnen, hos de utsatta.

Vilken var då skillnaden mellan hur filmen togs emot i en åtta mot i en årskurs sex?

Egentligen inte så värst stor. Det mest generella man kan säga är att flickorna med några undantag var de som gillade filmen mest. Men å andra sidan är det väl knappast någon överraskning att just tjejer mognar tidigt och vågar öppna sig för de mer emotionella sidorna av livet?

I en skrivövning omedelbart efter visningen fick barnen bland annat i uppgift att pränta ner de tre ord som de tyckte på ett bra sätt sammanfattade filmen. Så här kunde det stå: ”Sorglig, lång, bra”, ”Bra, annorlunda, kul”. En kille skrev: ”Rätt så tråkig”. Och det är ju tre ord det med.

Se även filmhandledning i detta nummer av Zoom.

